

Hvorfor Kasper havde svært ved at være helt normal

Kasper havde ikke en let barndom. Han havde det svært med de andre børn og han var altid urolig i skolen. Sådan var drenge, tænkte hans mor. Men over en periode på 5 tre dage mange år senere, gik det hele op i en spids for Kasper.

Af Mads Michelsen

Hammerum, onsdag 30. marts 2011

- Mor! Kom og se!

10 Skæret fra TV2 News spiller over Kaspers ansigt i den natstille stue. Den konstante nyhedsstrøm leveres skarpt og præcist, men inde i hovedet på den 22-årige dreng med det mørke, tjavsede hår gnistrer det som tv-sne. Han har ikke sovet de sidste tre dage. Hver gang, han lukker øjnene, ser han gnisterne. Dage går med hash og venner, weekender med fest, og så er der nattevagterne på et tæppevaskeri. I de fire års tid siden han flyttede hjemmefra, har han haft seks adresser rundt omkring Herning-området, men for tiden bor han på gulvet i sin mors stue i Hammerum, en landsby udenfor Herning.

15 TVet hjælper på trætheden og ubehaget. Lige siden han var lille, har Kasper haft et stærkt behov for konstant stimulering, ellers sætter rastløsheden ind. Det er dog ikke bare baggrundsstøj; Kasper arbejder hårdt på at forstå hvorfor verden er, som den er, og hvordan han passer ind. Kasper føler ikke, at han passer ind. Han er ikke normal, og han forstår ikke, hvorfor det er så svært at være normal, når alle andre synes at klare det så let. Men han tænker over det hele tiden. Og TV2 News har givet ham en idé.

20 Heidi, Kaspers mor træder ind i stuen. Kasper peger på TVet.

- Se, mor, se alt det, der sker i verden!

- Kasper, hvad er der? Hvorfor vækker du mig?

25 Kasper fortæller sin mor, at han har løst finanskrisen. Kaspers mor fortæller Kasper, at han skal lægge sig ned og sove. Kasper lægger sig lydigt ned på madrassen på stuegulvet. Han er vant til, at mor er den, der sørger for, at der er struktur på hverdagen.

Efter at hun er gået i seng igen, går Kasper ud og stjæler hendes nye sorte Volkswagen. Han er ikke sikker på, hvor han skal hen, men han tænker, at det vil være praktisk at kunne køre.

Herning, 2001

30 Technomusikken pumper ud i Herning Handels- og Ingeniørhøjskoles aula, ud over hovederne på et mylder af børn, forældre og robotter. Kasper er til LEGO League konkurrence, en konkurrence om at bygge programmerbare robotter i lego. Kasper går i 6. klasse men er kommet med på et hold sammen med drenge fra 7. og 8. klasse. Mek Pek er konferencier og nu kalder han Kasper og hans venner op. De har ikke vundet, men hele hallen følger dem på vej op til podiet, og Kasper nyder opmærksomheden og bekræftelsen fra forældre, fra tilskuerne, fra hans holdkammerater. Han er god til det her.

35 Bekræftelse er ikke noget, Kasper får meget af. Hans mor er grædefærdig, når hun desperat prøver at få ham til at læse lektier. I starten er nye fag spændende, men tankerne sprinter, hopper og danser hele tiden, og de løber snart fra alle lærerne og bøgerne. Så Kasper springer op på stolene og maler overskæg på sig selv og råber grimme ord og afbryder bare for give tankerne og energien et udløb. Det indkasserer også et par grin fra klassekammeraterne, men ikke så mange som før i tiden. I 6. klasse er klassens
40 klovn ikke længere manegens førstemand.

Drengene træder op på scenen iført deres spraglede hold-t-shirts med "Team Fi(n)duS" trykt henover brystet. Mek Pek introducerer dem og overrækker dem hver en pose lego, og der klappes.

Derhjemme føjes den lille pose til en omfattende samling, der er vokset kraftigt som følge af, at Kaspers far kan købe det billigt igennem arbejdskontakter. Når Kasper giver op overfor at forstå læreres og
45 forældres krav og alle de koder, der regulerer teenageres sociale liv, trækker han sig tilbage til sit værelse og bygger lastbiler og fly. Mennesker giver stress, lego giver ro.

Herning, torsdag 31. marts 2011

Lugten af hash og kogende friture overdøver stanken af solvarmt bræk fra gården. Huset i Fynsgade ligger lige rundt om hjørnet fra McDonalds på Sjællandsgade, og hvad der lastes på Sjællandsgade,
50 deponeres til tider i Fynsgade. Solen skinner ind ad vinduet på drengene foran TVet, for gardinstangen falder ned, hvis man prøver at trække for. Kasper ligger på en gammel genbrugssofa sammen med hans ven Mikkel, der er husets lejer. Rundt omkring dem ligger tomme Blå Royal-dåser. I baggrunden bobler "Ønskebrønden", frituregryden, der leverer husets brændsel: pommefrites, fiskefiletter og cordon bleu.

Kasper er taget ind til Mikkel fra sin mors hus. Han har crashet hos Mikkel før, og det er kendte rammer,
55 men folk kommer og går, og der er ingen steder at trække sig tilbage og være sig selv. Kasper har brug for at være sig selv og få ro på. Efter et omtumlet efterår med forefaldende arbejde på Sjælland, er Kasper vendt tilbage til Herning, men det er ikke lykket at finde noget fast sted at bo eller fast arbejde. Henover vinteren har han boet til leje hos sin far og arbejdet som pædagogmedhjælper på en skole. Han kunne godt lide de urolige, ustyrlige drenge på skolen. Han kunne genkende noget af sig selv i dem.
60 Skolen mente dog ikke, at han magtede jobbet og opsagde ham efter to måneder.

Kasper tænder en joint og suger. Hos Mikkel ryger de hash og drikker bajere og sumper. Når de ovre hos Yannick og Mike står den på amfetamin og fest. Kasper bliver nervøs i selskab med andre mennesker. Han har svært ved at forstå folk, og hvad de *egentlig* mener, når de siger noget, og han kan ikke gennemskue, hvornår han selv har sagt noget, der har gjort folk vrede. Bare mistanken får ham til

65 at undgå folk. Stofferne hjælper ham til at glemme det for en stund og giver ro. Og hashen hjælper ham til virkeligt at forfølge sine tanker, så han endelig kan forstå det hele.

På TVet kører en dokumentarfilm, Mikkel har hentet fra nettet. Den hedder Zeitgeist og handler om en hemmelig plan om at opnå absolut kontrol med historiens gang. Fortælleren trækker store linier over tusindvis af år, fra Jesus til 11. september og videre. På en baggrund af dyster, tung musik og med
70 truende billeder af politifolk fortæller en båndet stemme, at

... målet er at få alle i hele verden udstyret med en RFID-chip, og hvis de protesterer eller gør noget, vi ikke vil have, så slukker vi bare for deres chips.

Inde i Kaspers hovede slår det gnister.

Herning, fredag 1. april 2011

75 Det er midt om natten i Herning, og byen er meget stille. Kasper går ude midt på Fynsgade. Han går midt på vejen, fordi han har tænkt, at han vil gå på fortovet. Så nu forventer de, at han vil gå på fortovet. Det er vigtigt ikke at gøre, hvad de forventer. Det er vigtigt at være uforudsigelig. Derfor går han på ude på vejen.

Mikkel siger til ham, at han skal komme væk fra vejen. Kasper prøver at forklare sig, men der går fem
80 sekunder fra han siger noget, til det kommer ud af munden på ham. Mikkel tager fat i hans trøje. Kasper slår ud efter ham.

Kasper ser to patruljevogne komme kørende ned ad Fynsgade. De blå blink lyser gaden op.

Herning, mandag 1. august 2011

Kasper og hans mor sidder overfor psykiateren og sygeplejersken på den anden side af skrivebordet. De
85 sidder i et lille kontor i dagspsykiatrien i Herning, hvor de er blevet indkaldt til et møde om Kaspers diagnose efter et halvt år på en psykiatrisk afdeling. Heidi har rykket stolen lidt tilbage. Det er Kasper, der er i fokus. Psykiateren fikserer Kasper med sit blik.

- Halvdelen af alle dem, vi får ind på modtagelsen, har ADHD i mellem til svær grad. Du har det i meget svær grad.

90 Der er gået et halvt år siden Kasper ankom ifølge med betjente på psykiatrisk modtagelse med en formodet hashpsykose. Efter psykiatrisk modtagelse blev Kasper indlagt på en lille boafdeling med 11 andre patienter. Under en samtale med lægen fortalte Kasper om hvordan hans stofmisbrug havde udviklet sig og hvordan det påvirkede ham. Lægen bed særligt mærke i, at Kasper fortalte, hvordan amfetamin gjorde ham rolig, den modsatte virkning af det der normalt forbindes med stoffet. ADHD
95 (*Attention Deficit/Hyperactivity Disorder*) varierer i udtryk fra en person til den næste, men som navnet antyder er der to aspekter af sygdommen: Opmærksomhedsforstyrrelse og hyperaktivitet. Nogle lider overvejende af det ene eller det andet, mens en tredje gruppe udviser begge typer symptomer. Den fysiske hyperaktivitet, der ses i blandt børn, konverteres ofte til en generel følelse af rastløshed i den voksne ADHD'er. Opmærksomhedsforstyrrelsen resulterer som velkendt i indlæringsproblemer, men er

100 også årsag til problemer med socialt samspil. Lægerne får efterhånden skik nok på Kaspers historie til at se mønstrene. Hans stofmisbrug er også et almindeligt forekommende problem især i blandt udiagnosticerede og umedicinerede ADHDere. I mangel af reguleret medicin 'selvmedicinerer' de ud fra det forhåndenværende søms princip. Eftersom en generel bevidsthed om symptomerne på ADHD samt måder at behandle det på først er blevet gængs i nyere tid, er der mange der som Kasper først får stillet
105 en forsinket diagnose i voksenalderen efter at være gået ned med flaget.

Efter at Kasper modtager nyheden, sænkes hans skuldre.

“Tak skal du have”, siger han til psykiateren.

Kasper får en recept og orientering om støtteforanstaltninger. Så tager de afsked med psykiateren og sygeplejersken og går ned på apoteket og køber hans medicin.

110 Kasper tager redskaber, såsom planlægningshjælpere til selv, men er skeptisk overfor medicinen. Han googler navnene på medikamenterne, lægerne foreskriver ham, og han er kritisk overfor brugen af amfetamin-agtige stoffer i behandlingen. Men nu forstår han, hvorfor det er så svært bare at være helt normal.

Kasper Mortensen, født 1989

Kasper er uddannet elektriker fra Herningsholm Erhvervsskole. Han arbejder som lastbilchauffør og bor i dag i en nedlagt købmandsforretning i Kibæk syd for Herning, som han arbejder på at istandsætte i sin fritid.